

2022/2004(INI)

25.4.2022

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με τον αντίκτυπο της διακοπής εκπαιδευτικών, πολιτιστικών, νεανικών και αθλητικών δραστηριοτήτων λόγω της COVID-19 στα παιδιά και τους νέους στην ΕΕ
(2022/2004(INI))

Επιτροπή Πολιτισμού και Παιδείας

Εισηγητής: Hannes Heide

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	3
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	10

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τον αντίκτυπο της διακοπής εκπαιδευτικών, πολιτιστικών, νεανικών και αθλητικών δραστηριοτήτων λόγω της COVID-19 στα παιδιά και τους νέους στην ΕΕ (2022/2004(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το άρθρο 2, το άρθρο 3 και το άρθρο 5 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση,
- έχοντας υπόψη τα άρθρα 165, 166 και 167 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- έχοντας υπόψη τα άρθρα 14, 15 και 32 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- έχοντας υπόψη τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, ιδίως τις αρχές 1, 3 και 4,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 17ης Απριλίου 2020 σχετικά με τη συντονισμένη δράση της ΕΕ για την καταπολέμηση της πανδημίας COVID-19 και των συνεπειών της¹,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 8ης Οκτωβρίου 2020 σχετικά με τις Εγγυήσεις για τη Νεολαία²,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 10ης Φεβρουαρίου 2021 σχετικά με τον αντίκτυπο της νόσου COVID-19 στη νεολαία και στον αθλητισμό³,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 17ης Φεβρουαρίου 2022 σχετικά με την ενδυνάμωση της ευρωπαϊκής νεολαίας: απασχόληση και κοινωνική ανάκαμψη μετά την πανδημία⁴,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 20ής Μαΐου 2021 σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης του Κοινοβουλίου για την εν εξελίξει αξιολόγηση των εθνικών σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας⁵,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Ευρωπαϊκής Εκδήλωσης για τη Νεολαία, του 2021, με τίτλο «Youth Ideas Report for the Conference on the Future of Europe» [Έκθεση με τις ιδέες των νέων όσον αφορά τη Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης],
- έχοντας υπόψη την απόφαση (ΕΕ) 2021/2316 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του

---

¹ [ΕΕ C 316 της 6.8.2021, σ. 2.](#)

² [ΕΕ C 395 της 29.9.2021, σ. 101.](#)

³ ΕΕ C 465 της 17.11.2021, σ. 82.

⁴ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2022)0045.

⁵ [ΕΕ C 15 της 12.1.2022, σ. 184.](#)

Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2020, σχετικά με το ευρωπαϊκό έτος Νεολαίας (2022)⁶,

- έχοντας υπόψη την πρόταση σύστασης του Συμβουλίου, της 10ης Δεκεμβρίου 2021, σχετικά με μια ευρωπαϊκή προσέγγιση για τα μικροδιαπιστευτήρια για τη δια βίου μάθηση και την απασχολησιμότητα (COM(2021)0770) και το συνοδευτικό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής (SWD(2021)0367),
- έχοντας υπόψη το ειδησεογραφικό άρθρο, της 7ης Απριλίου 2020, με τίτλο «COVID-19: how can VET respond?» [COVID-19: πώς μπορεί να ανταποκριθεί η ΕΕΚ;], που δημοσιεύθηκε από τη Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης της Επιτροπής⁷,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 30ής Σεπτεμβρίου 2020, με τίτλο «Σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση 2021-2027 — Επαναπροσδιορίζοντας την εκπαίδευση και την κατάρτιση για την ψηφιακή εποχή» (COM(2020)0624),
- έχοντας υπόψη την έρευνα του Erasmus+ και του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης σχετικά με τον αντίκτυπο της COVID-19 στη μαθησιακή κινητικότητα⁸,
- έχοντας υπόψη την επικείμενη ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη μακροχρόνια φροντίδα και την παιδική εκπαίδευση και φροντίδα,
- έχοντας υπόψη τη μελέτη με θέμα «Εκπαίδευση και νεολαία στην Ευρώπη μετά την COVID-19 – επιπτώσεις της κρίσης και συστάσεις πολιτικής», που δημοσιεύθηκε από τη Γενική Διεύθυνση Εσωτερικών Πολιτικών του στις 4 Μαΐου 2021⁹,
- έχοντας υπόψη τη μελέτη με θέμα «Νέοι στην Ευρώπη: επιπτώσεις της COVID-19 στην οικονομική και κοινωνική τους κατάσταση», που δημοσιεύθηκε από τη Γενική Διεύθυνση Εσωτερικών Πολιτικών του στις 24 Σεπτεμβρίου 2021¹⁰,
- έχοντας υπόψη τη μελέτη με θέμα «Τομείς του πολιτισμού και της δημιουργικότητας στην Ευρώπη μετά την COVID-19 – επιπτώσεις της κρίσης και συστάσεις πολιτικής», που δημοσιεύθηκε από τη Γενική Διεύθυνση Εσωτερικών Πολιτικών του στις 18 Φεβρουαρίου 2021¹¹,
- έχοντας υπόψη την ειδική έκθεση αριθ. 3/2021 του NESET με θέμα «Μάθηση εξ

---

⁶ [EE L 462 της 28.12.2021, σ. 1.](#)

⁷ https://ec.europa.eu/social/vocational-skills-week/covid-19-how-can-vet-respond_en

⁸ https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sites/default/files/2021-09/coronavirus-mobility-impact-results-may2020_en.pdf

⁹ Μελέτη – «Education and Youth in post-COVID-19 Europe – crisis effects and policy recommendations», Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Γενική Διεύθυνση Εσωτερικών Πολιτικών, Θεματικό Τμήμα Β – Διαρθρωτική Πολιτική και Πολιτική Συνοχής, 4 Μαΐου 2021.

¹⁰ Μελέτη – «Youth in Europe: Effects of COVID-19 on their economic and social situation», Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Γενική Διεύθυνση Εσωτερικών Πολιτικών, Θεματικό Τμήμα Α – Οικονομία, Επιστήμες και Ποιότητα Ζωής, 24 Σεπτεμβρίου 2021.

¹¹ Μελέτη – «Cultural and creative sectors in post-COVID-19 Europe: Crisis effects and policy recommendations», Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Γενική Διεύθυνση Εσωτερικών Πολιτικών, Θεματικό Τμήμα Β – Διαρθρωτική Πολιτική και Πολιτική Συνοχής, 18 Φεβρουαρίου 2021.

αποστάσεως από την οπτική γωνία των μαθητών»¹²,

- έχοντας υπόψη την ειδική έκθεση αριθ. 2/2021 του NESET με θέμα «Ο αντίκτυπος της COVID-19 στα μαθησιακά αποτελέσματα των σπουδαστών σε ολόκληρη την Ευρώπη: οι προκλήσεις της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης για όλους»¹³,
- έχοντας υπόψη την αναλυτική έκθεση του Ευρωπαϊκού Δικτύου Εμπειρογνομώνων στα Οικονομικά της Εκπαίδευσης (EENEE) και του NESET με θέμα «Ο αντίκτυπος της COVID-19 στην εκπαίδευση των μειονεκτούντων παιδιών και οι σχετικές κοινωνικοοικονομικές συνέπειες»¹⁴,
- έχοντας υπόψη την τεχνική έκθεση του Κοινού Κέντρου Ερευνών με θέμα «Ο πιθανός αντίκτυπος της COVID-19 στην εκπαίδευση: σκέψεις με βάση την υπάρχουσα βιβλιογραφία και τα πρόσφατα διεθνή σύνολα δεδομένων»¹⁵,
- έχοντας υπόψη την έκθεση του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Νεολαίας, της 17ης Ιουνίου 2021, με θέμα «Πέρα από τα μέτρα εγκλεισμού: οι ‘ουλές της πανδημίας’ στους νέους»¹⁶,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της UNICEF, της 4ης Οκτωβρίου 2021, με τίτλο «The State of the World’s Children 2021: On My Mind: promoting, protecting and caring for children’s mental health» [Η κατάσταση των παιδιών ανά τον κόσμο το 2021 — Έχοντας κατά νου την προώθηση, την προστασία και τη φροντίδα της ψυχικής υγείας των παιδιών]¹⁷,
- έχοντας υπόψη το ενημερωτικό σημείωμα πολιτικής του ΟΟΣΑ, της 12ης Μαΐου 2021, με θέμα «Στήριξη της ψυχικής υγείας των νέων εν μέσω της κρίσης COVID-19»¹⁸,
- έχοντας υπόψη την έρευνα της οργάνωσης Young Minds, του Φεβρουαρίου του 2021, με τίτλο «Coronavirus: Impact on young people with mental health needs» [Κορονοϊός: αντίκτυπος στους νέους με ανάγκες ψυχικής υγείας]¹⁹,
- έχοντας υπόψη το έργο του προγράμματος «Ορίζων 2020» με τίτλο «Prevention of child mental health problems in Southeastern Europe – Adapt, Optimise, Test, and Extend Parenting for Lifelong Health» [Πρόληψη των προβλημάτων ψυχικής υγείας

¹² Diez-Palomar, J., Pulido, C. και Villarejo, B., «Distance learning from a student perspective», ειδική έκθεση αριθ. 3/2021 του NESET.

¹³ Sternadel, D., «The impact of COVID-19 on student learning outcomes across Europe: the challenges of distance education for all», ειδική έκθεση αριθ. 2/2021 του NESET.

¹⁴ Koehler, C., Psacharopoulos, G. και Van der Graaf, L., «The impact of COVID-19 on the education of disadvantaged children and the socio-economic consequences thereof», έκθεση των NESET-EENEE, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο, 2022.

¹⁵ Di Pietro, G., Biagi, F., Costa, P., Karpiński, Z. και Mazza, J., «The likely impact of COVID-19 on education: Reflections based on the existing literature and recent international datasets», Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο, 2020.

¹⁶ Moxon, D., Bacaiso, C. και Șerban, A., «Beyond the pandemic: The impact of COVID-19 on young people in Europe», Ευρωπαϊκό Φόρουμ Νεολαίας, Βρυξέλλες, 2022,

<https://www.youthforum.org/files/European20Youth20Forum20Report20v1.2.pdf>

¹⁷ <https://www.unicef.org/press-releases/impact-covid-19-poor-mental-health-children-and-young-people-tip-iceberg>

¹⁸ Takino, S., Hewlett, E., Nishina, Y. και Prinz, C., «Supporting young people’s mental health through the COVID-19 crisis», Πολιτικά μέτρα του ΟΟΣΑ για την αντιμετώπιση του κορονοϊού (COVID-19), 2021.

¹⁹ <https://www.youngminds.org.uk/about-us/reports-and-impact/coronavirus-impact-on-young-people-with-mental-health-needs/#main-content>

των παιδιών στη νοτιοανατολική Ευρώπη – Προσαρμογή, βελτιστοποίηση, δοκιμή και παράταση της γονικής μέριμνας για διά βίου υγεία]²⁰,

- έχοντας υπόψη την έκθεση του Ιδρύματος Ψυχικής Υγείας της Σκωτίας, του Σεπτεμβρίου του 2020, με τίτλο «Impacts of lockdown on the mental health and well-being of children and young people» [Επιπτώσεις των μέτρων εγκλεισμού στην ψυχική υγεία και την ευεξία παιδιών και νέων]²¹,
  - έχοντας υπόψη την ερευνητική έκθεση του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (Eurofound), της 9ης Νοεμβρίου 2021, με τίτλο «Impact of COVID-19 on young people in the EU» [Αντίκτυπος της COVID-19 στους νέους στην ΕΕ]²²,
  - έχοντας υπόψη την εκστρατεία YouMoveEurope με βάση την αναφορά που υπέβαλε η Διεθνής συντεχνία εκπαιδευτών των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας, με τίτλο «Responding to the Impact of COVID-19 on International Youth Work Mobility» [Αντιμετώπιση του αντικτύπου της COVID-19 στη διεθνή κινητικότητα των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας]²³,
  - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 23ης Νοεμβρίου 2021 σχετικά με την πολιτική της ΕΕ στον τομέα του αθλητισμού: αξιολόγηση και πιθανή μελλοντική πορεία²⁴,
  - έχοντας υπόψη το άρθρο 54 του Κανονισμού του,
  - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Πολιτισμού και Παιδείας (A9-0000/2022),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι το κλείσιμο σχολείων, χώρων για πολιτιστικές και εξωσχολικές δραστηριότητες και αθλητικών εγκαταστάσεων έχει στερήσει από τα παιδιά και τους νέους τη δυνατότητα να συμμετέχουν σε δραστηριότητες που είναι απαραίτητες για τη συνολική τους ανάπτυξη, τη διανοητική, σωματική και ψυχική τους ευεξία, καθώς και για την κοινωνική και επαγγελματική τους ένταξη·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η συνολική κατάσταση της ψυχικής υγείας και ευεξίας των νέων επιδεινώθηκε σημαντικά κατά τη διάρκεια της πανδημίας, τα δε προβλήματα που σχετίζονται με την ψυχική υγεία διπλασιάστηκαν σε διάφορα κράτη μέλη σε σύγκριση με τα επίπεδα πριν από την κρίση²⁵, με αποτέλεσμα να μιλούν οι ειδικοί για «σιωπηλή πανδημία» ή «ουλές της πανδημίας»·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχουν τεράστιες διαφορές μεταξύ των ειδικών καταστάσεων των κρατών μελών, λόγω της διαφορετικής φύσης και διάρκειας των μέτρων που τέθηκαν σε εφαρμογή, καθώς και λόγω των διαφορών στην πρόσβαση στην τεχνολογία και στα ψηφιακά εργαλεία, οι οποίες επιτείνουν τις ανισότητες μεταξύ αγροτικών και αστικών περιοχών·

²⁰ <https://cordis.europa.eu/project/id/779318/results>

²¹ <https://www.mentalhealth.org.uk/sites/default/files/MHF%20Scotland%20Impacts%20of%20Lockdown.pdf>

²² <https://www.eurofound.europa.eu/el/publications/report/2021/impact-of-covid-19-on-young-people-in-the-eu>

²³ <https://you.wemove.eu/campaigns/responding-to-the-impact-of-covid-19-on-international-youth-work-mobility>

²⁴ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2021)0463.

²⁵ https://www.oecd-ilibrary.org/sites/1e1ecb53-en/1/2/2/index.html?itemId=/content/publication/1e1ecb53-en&_csp_=c628cf9bcf7362d2dc28c912508045f6&itemIGO=oecd&itemContentType=book

- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι έχει παρατηρηθεί ότι το 64 % των νέων ηλικίας 18-34 ετών διέτρεχε κίνδυνο κατάθλιψης την άνοιξη του 2021²⁶ και ότι η αυτοκτονία αποτελεί τη δεύτερη κύρια αιτία θανάτου νέων²⁷ ως αποτέλεσμα της μοναξιάς, της απομόνωσης και της έλλειψης εκπαιδευτικών, εργασιακών και οικονομικών προοπτικών· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα παιδιά και οι νέοι με λιγότερες ευκαιρίες ή από περιθωριοποιημένες ομάδες και κοινωνικά μειονεκτούντα περιβάλλοντα έχουν πληγεί περισσότερο από την πανδημία COVID-19, κυρίως λόγω διαρθρωτικών ανισοτήτων·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι έμφυλες διαφορές έχουν αντίκτυπο στους τρόπους με τους οποίους έχουν πληγεί τα παιδιά και οι νέοι από την πανδημία, καθώς τα κορίτσια και οι νέες γυναίκες εκτίθενται περισσότερο σε ενδοοικογενειακή βία, ψυχοσωματικές ασθένειες και διαταραχές της διάθεσης²⁸·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα προβλήματα ψυχικής υγείας σε πρώιμο στάδιο της προσωπικής ανάπτυξης αυξάνουν την πιθανότητα να προκύψουν προβλήματα ψυχικής υγείας μετά την ενηλικίωση, με εκτεταμένες συνέπειες όσον αφορά την προσωπική και επαγγελματική εξέλιξη και την ποιότητα ζωής·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διακοπή των δραστηριοτήτων έχει μειώσει τα επίπεδα σωματικής ικανότητας των νέων σε τέτοιο βαθμό που αυτή τη στιγμή μόνον ένα στα τέσσερα 11χρονα συμμετέχει σε επαρκή σωματική δραστηριότητα·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι κάθε στρατηγική της ΕΕ για την ψυχική υγεία που απευθύνεται σε παιδιά και νέους πρέπει να διασφαλίζει τη συμμετοχή των γονέων και των οικογενειών τους, των οργανώσεων νεολαίας, των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας, των πολιτιστικών ιδρυμάτων και των αθλητικών συλλόγων, προκειμένου να διευκολυνθεί μια ολιστική προσέγγιση και να διασφαλιστεί η προβολή σε περιθωριοποιημένες ομάδες·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με επιστημονικά στοιχεία, τα επίπεδα θεσμικής εμπιστοσύνης των μελών νεότερων γενεών έχουν μειωθεί ως αποτέλεσμα του τρόπου με τον οποίον αντιμετωπίστηκε η πανδημία· λαμβάνοντας υπόψη ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης αυτής·
- Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πανδημία θα πρέπει να θεωρείται ευκαιρία να αντιμετωπιστούν μακροχρόνια ζητήματα ψυχικής υγείας που έχουν αγνοηθεί στο παρελθόν·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο πόλεμος στην Ουκρανία και οι προκύπτουσες αβεβαιότητες αναμένεται να έχουν περαιτέρω αρνητικό αντίκτυπο στην ψυχική υγεία παιδιών και νέων·
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, εξαιτίας του πολέμου στην Ουκρανία, εκατομμύρια παιδιά και νέοι εκτοπίστηκαν και βίωσαν εκτενές τραύμα·
1. εφιστά την προσοχή στον ρόλο που διαδραματίζουν τα σχολεία και τα ιδρύματα

²⁶ <https://www.statista.com/statistics/1287356/risk-of-depression-in-europe-2021-by-age>

²⁷ Άρθρο της UNICEF με τίτλο «The Mental Health Burden Affecting Europe's Children» [Η επιβάρυνση της ψυχικής υγείας που επηρεάζει τα παιδιά της Ευρώπης] (4 Οκτωβρίου 2021).

²⁸ Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου: «Women in times of COVID-19» [Γυναίκες τον καιρό της COVID-19] (<https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2712>).

προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας στην παροχή της απαραίτητης υλικής και ψυχολογικής υποστήριξης στα παιδιά και τις οικογένειές τους, και καλεί τα κράτη μέλη να παράσχουν επαρκή χρηματοδοτική στήριξη στα ιδρύματα γενικής παιδείας, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι προωθείται όλο και περισσότερο τόσο η παιδαγωγική όσο και η ψυχολογική ανάπτυξη των εκπαιδευομένων·

2. καλεί, εν προκειμένω, τα κράτη μέλη να βελτιώσουν και να αναπτύξουν περαιτέρω το πλαίσιο για την υγεία και την ασφάλεια σε μαθησιακά περιβάλλοντα, προκειμένου να παρέχουν σε εκπαιδευόμενους και εκπαιδευτικούς υποστήριξη από ειδικευμένους ψυχολόγους και προσωπικό υποστήριξης στον τομέα της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης, που μπορούν να συμβάλουν στη μετατροπή της αίθουσας διδασκαλίας σε έναν φιλόξενο και ελκυστικό χώρο ανάπτυξης, μάθησης, συζήτησης και υπέρβασης των διαφορών με εποικοδομητικό τρόπο·
3. υπογραμμίζει τη ζωτική σημασία των διαπροσωπικών σχέσεων παιδιών και νέων· καλεί, επομένως, τα κράτη μέλη, σε περίπτωση μελλοντικών πανδημιών ή άλλων πρωτοφανών καταστάσεων, να διατηρήσουν ανοικτά όλα τα —τυπικά, άτυπα ή μη τυπικά— μαθησιακά περιβάλλοντα· καλεί τα κράτη μέλη, σε περιπτώσεις όπου είναι απολύτως αναγκαία η λήψη ειδικών μέτρων, να συνεκτιμούν τις ανάγκες διαφόρων ηλικιακών ομάδων και να μην εφαρμόζουν μια προσέγγιση «ενιαίας αντιμετώπισης»·
4. επιμένει στην ανάγκη να χρηματοδοτηθούν επαρκώς και να προωθηθούν οι ευκαιρίες που προσφέρουν προγράμματα όπως το Erasmus+, το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη» και το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης, ώστε να βελτιωθούν οι εμπειρίες κινητικότητας και να αυξηθεί η προσβασιμότητά τους για όλους, ανεξάρτητα από το εισόδημα, το φύλο, την κατάσταση της υγείας και την περιοχή καταγωγής· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να βελτιώσουν τη συστηματική ανταλλαγή αποτελεσμάτων των έργων, προκειμένου να ενισχυθούν η προβολή, η κλιμάκωση και ο μακροπρόθεσμος αντίκτυπός τους·
5. εφιστά την προσοχή στη σημασία των εμπειριών κινητικότητας και της ανταλλαγής ορθών πρακτικών μεταξύ δασκάλων, εκπαιδευτικών, καθηγητών, εκπαιδευτών, εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας, δημιουργών στον τομέα του πολιτισμού και προπονητών για τη διεύρυνση των γνώσεών τους όσον αφορά την προσέγγιση των νέων και την ενίσχυση της διεθνούς και πολυγλωσσικής διάστασης, ιδίως με γνώμονα τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης που πρέπει να επιτευχθεί έως το 2025·
6. ζητεί μια ολιστική κατανόηση της υγείας που θα περιλαμβάνει τη συνολική σωματική, ψυχική και κοινωνική ευεξία, και απαιτεί ολοκληρωμένες στρατηγικές πρόληψης και θεραπείας, συμπεριλαμβανομένων πολιτιστικών και αθλητικών δραστηριοτήτων, και την προώθηση της ανάπτυξης δημιουργικών και κοινωνικών δεξιοτήτων·
7. στο πλαίσιο αυτό, καλεί επιτακτικά τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν τη συμπερίληψη της τέχνης, της μουσικής και του πολιτισμού στα σχολικά προγράμματα, καθώς και την προώθηση αθλητικών δραστηριοτήτων στα σχολεία, προκειμένου να διαμορφωθεί εξ απαλών ονύχων ένα δημιουργικό, δυναμικό και υγιές μαθησιακό περιβάλλον χωρίς αποκλεισμούς και να μειωθεί ο κίνδυνος ψυχοσωματικών διαταραχών μετά την ενηλικίωση·
8. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να στηρίξουν και να χρηματοδοτήσουν επαρκώς μικρές τοπικές πολιτιστικές πρωτοβουλίες, αθλητικούς συλλόγους και εγκαταστάσεις

αναψυχής για τη διοργάνωση δραστηριοτήτων αναψυχής και άτυπης μάθησης, οι οποίες διαδραματίζουν βασικό ρόλο στην ανάπτυξη και την ευεξία των νέων και των οικογενειών τους, παρέχοντας μέσα υλικής και ψυχολογικής υποστήριξης, μεταξύ άλλων για όσους έχουν λιγότερες οικονομικές ευκαιρίες·

9. ζητεί μεγαλύτερο συντονισμό σε ευρωπαϊκό επίπεδο μεταξύ των κρατών μελών, των περιφερειακών αρχών και των τοπικών εκπροσώπων αθλητικών και πολιτιστικών ενώσεων, οργανώσεων νεολαίας, εκπαιδευτικών και πανεπιστημιακών φορέων και του ιδιωτικού τομέα, προκειμένου να ενισχυθούν ο διάλογος και η συνεργασία και να δημιουργηθεί ένα δυναμικό, πολυεπίπεδο κοινωνικό δίκτυο που θα μπορεί να ανταποκρίνεται και να προσαρμόζεται στις μελλοντικές προκλήσεις·
10. καλεί την Επιτροπή να αναλάβει δράση ώστε να διασφαλιστεί ότι η ΕΕ στο σύνολό της θα καταστεί ισχυρότερη και πιο αυτόνομη, χωρίς να μένει κανείς στο περιθώριο· παρατηρεί ότι πρέπει να αντιμετωπίσει τα ευρύτερα διαρθρωτικά κενά που προκαλούνται από την έλλειψη ψηφιακών υποδομών και ψηφιακών εργαλείων στις αγροτικές και περιφερειακές περιοχές·
11. καλεί επιτακτικά τα κράτη μέλη να επενδύσουν σε συγκεκριμένες πολιτικές που ανταποκρίνονται στις τοπικές ανάγκες, προκειμένου να καλυφθούν τα περιφερειακά κενά και να διασφαλιστεί η οικονομική στήριξη, ώστε να είναι διαθέσιμες και προσβάσιμες σε όλους οι τεχνολογίες, οι καινοτομίες, οι εγκαταστάσεις μάθησης και υποστήριξης και τα εργαλεία που απαιτούνται για τη συνέχιση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης·
12. τονίζει εκ νέου τη σημασία των επενδύσεων στην καινοτομία και την έρευνα στην εκπαίδευση, ώστε να είναι σε θέση το κρατικό εκπαιδευτικό σύστημα να έχει πρόσβαση σε μια «νοοτροπία καινοτομίας» σε ολόκληρη την ΕΕ και να διασφαλίζει ότι το μαθησιακό υλικό, οι παιδαγωγικές προσεγγίσεις και τα εργαλεία υψηλής ποιότητας είναι προσβάσιμα και διαθέσιμα σε όλους·
13. επισημαίνει την ανάγκη παρακολούθησης των εξελίξεων και των συνεπειών της τεχνολογικής και ψηφιακής προόδου, μέσω της συνεργασίας και του διαλόγου με εμπειρογνώμονες, εκπαιδευτές και εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών·
14. καλεί την Επιτροπή να ευαισθητοποιήσει τους νέους σχετικά με τα οφέλη και τους κινδύνους που συνδέονται με την ψηφιακή τεχνολογία, διασφαλίζοντας όχι μόνο την πρόσβασή τους σε τεχνολογικά εργαλεία, αλλά και την ικανότητά τους να τα χρησιμοποιούν με ασφάλεια και ορθότητα, ώστε να χρησιμεύουν ως πολύτιμα μέσα για την κοινωνικοποίηση και τη δημοκρατία, προκειμένου να μειωθούν η βία, η παρενόχληση και οι ψευδείς ειδήσεις στο Διαδίκτυο·
15. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στον απόηχο της πανδημίας COVID-19, οι νέοι της Ευρώπης βρίσκονται αντιμέτωποι με μια κρίση ψυχικής υγείας. Μολονότι πριν από την πανδημία περίπου 10-20 % των παιδιών και των νέων αντιμετώπιζαν προβλήματα ψυχικής υγείας, το ποσοστό αυτό αυξήθηκε σε 20-25 % τα τελευταία δύο έτη, σύμφωνα με εμπειρογνώμονες.

Ωστόσο, η εκτίμηση αυτή αναμένεται να είναι ανεπαρκής για την αξιολόγηση της πλήρους κλίμακας του προβλήματος, καθώς στην πράξη είναι πολύ δύσκολο να αξιολογηθούν οι ψυχικές ασθένειες των νέων.

Οι νέες γενεές έχουν χάσει ευκαιρίες για διάλογο και ανθρώπινο επαγγελματικό εμπλουτισμό, καθώς και την ευκαιρία να αποτελέσουν ενεργό μέρος της ευρωπαϊκής κοινωνίας. Οι διαρκώς μεταβαλλόμενες εθνικές κανονιστικές ρυθμίσεις, καθώς και τα διατομεακά ζητήματα που σχετίζονται με την οικονομία, την απασχόληση και τον τρόπο ζωής, έχουν δημιουργήσει μια κατάσταση αβεβαιότητας που υπονομεύει την ικανότητά τους να καταρτίζουν μακροπρόθεσμα σχέδια, καθώς και την οικοδόμηση εμπιστοσύνη στους θεσμούς.

Ορισμένες ομάδες ήρθαν αντιμέτωπες με αυξημένη έκθεση σε κινδύνους για την ψυχική υγεία. Για τις νέες γυναίκες, την κοινότητα ΛΟΑΤΚΙ+, τα άτομα με μεταναστευτικό υπόβαθρο και τα άτομα με γενικά χαμηλή πρόσβαση σε πόρους, η πίεση των κοινωνικοοικονομικών μειονεκτημάτων και της εισοδηματικής ισότητας αύξησε την επίπτωση και τον κίνδυνο εμφάνισης των διαταραχών ψυχικής υγείας.

Η εξέλιξη αυτή εγείρει σημαντικές κοινωνικοοικονομικές ανησυχίες. Ήδη το 2018, έκθεση με τίτλο «Health at a Glance: Europe» (Η υγεία με μια ματιά: Ευρώπη) εκτίμησε το οικονομικό κόστος που προκύπτει από διαταραχές της ψυχικής υγείας σε 4 % του συνολικού ΑΕγχΠ στην ΕΕ. Δεδομένου ότι η πιθανότητα να αναπτύξει κανείς διαταραχές ψυχικής υγείας ως ενήλικος αυξάνεται δραστικά όταν πάσχει από προβλήματα ψυχικής υγείας σε νεαρή ηλικία, τούτο θα έχει δεινές επιπτώσεις στο μέλλον της Ευρώπης.

Η τεχνολογική ανάπτυξη έχει ανοίξει νέες οδούς για πιο δυναμικούς και δημιουργικούς τρόπους αντιμετώπισης της εργασίας και της εκπαίδευσης. Ωστόσο, η ανάπτυξη ορισμένων κοινωνικών δεξιοτήτων εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις διαπροσωπικές εμπειρίες και τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ συνομηλίκων. Επομένως, μολονότι η διαδικτυακή εκπαίδευση παρουσιάζει μεγάλες δυνατότητες ως συμπλήρωμα των παραδοσιακών μορφών εκπαίδευσης, δεν πρέπει να εξελιχθεί σε πλήρη υποκατάστατο της διά ζώσης μάθησης.

Επιπλέον, η μετεγκατάσταση της εκπαίδευσης στο ψηφιακό περιβάλλον ανέδειξε περαιτέρω τις ανισότητες που βιώνουν οι περιθωριοποιημένες ομάδες, οι οποίες δεν έχουν επαρκή πρόσβαση στην τεχνολογία, καθώς και τις περιφερειακές διαφορές μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών.

Για όλους τους ανωτέρω λόγους, η παρούσα έκθεση επιδιώκει να υποβάλει συγκεκριμένες προτάσεις και συστάσεις για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων που είχε στα παιδιά και τους νέους στην ΕΕ το κλείσιμο εκπαιδευτικών, πολιτιστικών, νεανικών και αθλητικών εγκαταστάσεων λόγω της COVID-19. Ο εισηγητής παρουσιάζει πιθανές δράσεις σε επτά θεματικούς άξονες που αναλύονται κατωτέρω.

Πρώτον, η επαρκής χρηματοδότηση και η προώθηση των ευκαιριών που προσφέρουν προγράμματα όπως το Erasmus+, το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη» και το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης είναι καίριας σημασίας για να βελτιωθούν οι εμπειρίες κινητικότητας και να αυξηθεί η προσβασιμότητά τους για όλους, ανεξάρτητα από το εισόδημα, το φύλο, την κατάσταση της υγείας και την περιοχή καταγωγής. Για τον σκοπό αυτόν, ο εισηγητής καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να βελτιώσουν τη συστηματική ανταλλαγή αποτελεσμάτων των έργων, ώστε να ενισχυθούν η προβολή, η κλιμάκωση και ο μακροπρόθεσμος αντίκτυπος.

Επιπλέον, ο εισηγητής αναγνωρίζει ότι οι εμπειρίες κινητικότητας και οι ανταλλαγές ορθών πρακτικών μεταξύ καθηγητών, δασκάλων, εκπαιδευτικών, εκπαιδευτών, εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας και προπονητών έχουν μεγάλη σημασία για την ενίσχυση της διεθνούς και πολύγλωσσης διάστασης του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης 2025.

Δεύτερον, τα σχολεία και τα ιδρύματα προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στην παροχή της απαραίτητης υλικής και ψυχολογικής υποστήριξης στα παιδιά και στις οικογένειές τους. Επομένως, ο εισηγητής καλεί τα κράτη μέλη να παράσχουν επαρκή χρηματοδοτική στήριξη στα ιδρύματα γενικής παιδείας, ώστε να διασφαλιστεί η στήριξη της παιδαγωγικής και ψυχολογικής ανάπτυξης των εκπαιδευομένων.

Έτσι, ο εισηγητής προτείνει κίνητρα στα κράτη μέλη για να βελτιώσουν και να αναπτύξουν πλαίσια για την υγεία και την ασφάλεια σε μαθησιακά περιβάλλοντα, ώστε να παρέχουν στους εκπαιδευόμενους και τους εκπαιδευτικούς υποστήριξη από ειδικευμένους ψυχολόγους και προσωπικό υποστήριξης στον τομέα της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης, που μπορούν να συμβάλουν στη μετατροπή της αίθουσας διδασκαλίας σε έναν ευπρόσδεκτο και ελκυστικό χώρο ανάπτυξης, μάθησης, συζήτησης και υπέρβασης των διαφορών με εποικοδομητικό τρόπο.

Για τον σκοπό αυτόν, ο εισηγητής υπογραμμίζει τη σημασία της διά ζώσης μάθησης για την προσωπική ανάπτυξη. Σε περίπτωση μελλοντικών πανδημιών ή άλλων πρωτοφανών καταστάσεων, τα κράτη μέλη καλούνται να διατηρήσουν ανοικτά όλα τα —τυπικά, άτυπα ή μη τυπικά— μαθησιακά περιβάλλοντα.

Εάν χρειάζεται να ληφθούν ειδικά μέτρα, ο εισηγητής καλεί τα κράτη μέλη να συνεκτιμούν τις ανάγκες διαφόρων ηλικιακών ομάδων και να μην εφαρμόζουν μια λύση «ενιαίας αντιμετώπισης».

Τρίτον, ο εισηγητής τονίζει την ανάγκη για μια ολιστική κατανόηση της υγείας που αποσκοπεί στην πλήρη σωματική, ψυχική και κοινωνική ευεξία και, για τον σκοπό αυτόν, αναγνωρίζει την ανάγκη για ολοκληρωμένες στρατηγικές πρόληψης και θεραπείας, συμπεριλαμβανομένων των πολιτιστικών και αθλητικών δραστηριοτήτων, και προώθηση της ανάπτυξης δημιουργικών και κοινωνικών δεξιοτήτων.

Ο εισηγητής επιμένει στη συμπερίληψη της τέχνης, της μουσικής και του πολιτισμού στα σχολικά προγράμματα σπουδών, καθώς και στην προώθηση αθλητικών δραστηριοτήτων στα σχολεία, ώστε να διαμορφωθεί εξ απαλών ονύχων ένα δημιουργικό, δυναμικό και υγιές μαθησιακό περιβάλλον χωρίς αποκλεισμούς και να μειωθεί ο κίνδυνος ψυχοσωματικών ασθενειών μετά την ενηλικίωση.

Τέταρτον, ο εισηγητής αναγνωρίζει την ανάγκη να στηριχθούν και να χρηματοδοτηθούν μικρές τοπικές πολιτιστικές και αθλητικές οργανώσεις, ώστε να μπορούν να συνεχίσουν δραστηριότητες αναψυχής και άτυπης μάθησης, οι οποίες διαδραματίζουν βασικό ρόλο στη

μόρφωση και την ευεξία των νέων και των οικογενειών τους, καθώς παρέχουν μέσα υλικής και ψυχολογικής υποστήριξης, μεταξύ άλλων για όσους έχουν λιγότερες οικονομικές ευκαιρίες.

Πέμπτον, ο εισηγητής τονίζει την ανάγκη για μεγαλύτερο συντονισμό μεταξύ των κρατών μελών και των τοπικών εκπροσώπων αθλητικών και πολιτιστικών ενώσεων, οργανώσεων νεολαίας, εκπαιδευτικών και πανεπιστημιακών φορέων και του ιδιωτικού τομέα. Αυτό θα διευκολύνει την ενίσχυση του διαλόγου και της συνεργασίας και θα δημιουργήσει ένα δυναμικό, πολυεπίπεδο κοινωνικό δίκτυο που θα μπορεί να ανταποκρίνεται και να ανακάμπτει από μελλοντικές προκλήσεις.

Έκτον, για να καταστεί η ΕΕ ισχυρότερη και αυτάρκης στο σύνολό της, χωρίς να μένει κανείς στο περιθώριο, πρέπει να αντιμετωπίσει τα ευρύτερα διαρθρωτικά κενά που προκαλούνται από την έλλειψη ψηφιακών υποδομών και εργαλείων στις αγροτικές και περιφερειακές περιοχές. Επομένως, ο εισηγητής καλεί επιτακτικά τα κράτη μέλη να επενδύσουν σε συγκεκριμένες πολιτικές που ανταποκρίνονται στις τοπικές ανάγκες, για να καλυφθούν τα περιφερειακά κενά και να διασφαλιστεί η οικονομική στήριξη, ώστε να είναι διαθέσιμες και προσβάσιμες σε όλους οι τεχνολογίες, οι καινοτομίες, οι εγκαταστάσεις μάθησης και υποστήριξης και τα εργαλεία που απαιτούνται για τη συνέχιση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.

Έβδομον, ο εισηγητής τονίζει τη σημασία των επενδύσεων στην καινοτομία και την έρευνα στην εκπαίδευση, ώστε να είναι σε θέση το κρατικό εκπαιδευτικό σύστημα να έχει πρόσβαση σε μια «νοοτροπία καινοτομίας» σε ολόκληρη την ΕΕ και να διασφαλίζει ότι το μαθησιακό υλικό, οι παιδαγωγικές προσεγγίσεις και τα εργαλεία υψηλής ποιότητας είναι προσβάσιμα σε όλους.

Αναγνωρίζοντας την ανάγκη παρακολούθησης των εξελίξεων και των συνεπειών των τεχνολογικών και ψηφιακών εξελίξεων, μέσω της συνεργασίας και του διαλόγου με εμπειρογνώμονες, εκπαιδευτικούς και εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών, ο εισηγητής καλεί επίσης την Επιτροπή να προωθήσει την ευαισθητοποίηση σχετικά με τα οφέλη και τους κινδύνους που συνδέονται με τη χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας από τους νέους. Πρέπει να διασφαλιστεί όχι μόνο η πρόσβασή τους σε τεχνολογικά εργαλεία, αλλά και η ικανότητα ασφαλούς και ορθής χρήσης τους, ώστε να μπορούν να χρησιμεύσουν ως πολύτιμα μέσα κοινωνικοποίησης και δημοκρατίας για τη μείωση της βίας, της παρενόχλησης και των ψευδών ειδήσεων στο Διαδίκτυο.

Εν κατακλείδι, ο εισηγητής πιστεύει ότι το ζήτημα της ψυχικής υγείας παιδιών και νέων συνιστά βασική πρόκληση για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο αντίκτυπος που είχαν στην ψυχική υγεία παιδιών και νέων η πανδημία COVID-19 και το σχετικό κλείσιμο των εκπαιδευτικών, πολιτιστικών, νεανικών και αθλητικών εγκαταστάσεων μπορεί να έχει μακροχρόνιες αρνητικές επιπτώσεις στο ευρωπαϊκό κοινωνικό, υγειονομικό και οικονομικό σύστημα.

Ο εισηγητής ζητεί επιτακτικά να εξαχθούν πολύτιμα συμπεράσματα από τα διδάγματα που αποκομίσθηκαν κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19 και επισημαίνει την ευκαιρία, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Έτους Νεολαίας, να βελτιωθεί σημαντικά η αντιμετώπιση ζητημάτων ψυχικής υγείας που έχουν αγνοηθεί στο παρελθόν. Το τέλος της πανδημίας θα πρέπει να θεωρηθεί ευκαιρία για την αντιμετώπιση των αδυναμιών που επιδείνωσε ο ιός, οι οποίες όμως ήταν ανέκαθεν παρούσες στην ευρωπαϊκή κοινωνία.

Οι προτάσεις που διατυπώνονται στην παρούσα έκθεση τονίζουν την ανάγκη να ληφθεί

πολύπλευρη και ολιστική ευρωπαϊκή δράση για την προώθηση της ψυχικής υγείας παιδιών και νέων. Για τον σκοπό αυτόν, ο εισηγητής εστιάζει στη θέσπιση διατομεακών προληπτικών μέτρων, αντί να επιδιώκει αποκλειστικά την παροχή πιο προσιτών θεραπευτικών αγωγών.

Επιπλέον, ο εισηγητής αναγνωρίζει ότι τόσο η ευεξία όσο και η ψυχική υγεία είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με τον πολιτισμό και τη σωματική υγεία. Εν προκειμένω, ο εισηγητής τονίζει τον καίριο ρόλο των εκπαιδευτικών, πολιτιστικών, νεανικών και αθλητικών εγκαταστάσεων στη διασφάλιση της θετικής ανάπτυξης της ψυχικής υγείας παιδιών και νέων και, επομένως, ζητεί να παραμένουν οι χώροι αυτοί προσβάσιμοι κατά τη διάρκεια μελλοντικών πανδημιών ή απροσδόκητων κρίσεων.

Μολονότι ο εισηγητής αναγνωρίζει ότι η ψηφιακή μετάβαση στην εκπαίδευση προσφέρει πολλά δυναμικά οφέλη, τονίζει ότι η εξ αποστάσεως μάθηση πρέπει να χρησιμεύει μόνον ως συμπλήρωμα, και όχι υποκατάστατο, των παραδοσιακών μορφών εκπαίδευσης δια ζώσης.

Τέλος, ο εισηγητής επισημαίνει ότι οι περιθωριοποιημένες και μειονεκτούσες ομάδες επλήγησαν δυσανάλογα από την πανδημία. Επομένως, ο εισηγητής αναγνωρίζει την ανάγκη για μια ολιστική προσέγγιση που θα καθιστά την καθημερινή ζωή πιο δίκαιη και ισότιμη για τις κοινωνίες, ώστε να επιτυγχάνεται καλύτερη ψυχική υγεία.